

PASSENDE BEOORDELING

Dennenkamp 1B te Groesbeek

Opdrachtgever

H. van Deurzen
Statenweg 17a
5427 HB Boekel

ZLTO ROMB

Ing. F.C.J.L. Klomp-Pullens MSc.
Adviseur Omgeving
September 2014
Projectnummer 031608

Kantoor 's-Hertogenbosch
Onderwijsboulevard 225
5223 DE 's-HERTOGENBOSCH
Postbus 100
5201 AC 's-HERTOGENBOSCH
T 073 – 217 35 81
M 06 – 21 23 26 19

INHOUD

1. Inleiding	2
1.1 Aanleiding	2
1.2 Algemene gegevens.....	2
1.3 Omschrijving van de gewenste activiteit.....	2
2. Natura 2000-gebieden	4
2.1 Ligging Natura 2000-gebieden	4
2.2 In stand te houden typen en soorten	4
3. Beoordeling storingsfactoren.....	8
3.1 Verzuring en vermisting	8
3.1.1 Toetsingskader.....	8
3.1.2 Beoogde situatie	9
4. Conclusie	11

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Dit rapport is opgesteld ten behoeve van de milieueffectrapportage, vooruitlopend op een omgevingsvergunningaanvraag voor de bedrijfslocatie aan de Dennenkamp 1B te Groesbeek. Ter onderbouwing van de milieueffectrapportage is een Passende Beoordeling vereist, omdat niet op voorhand significante negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten. In deze Passende Beoordeling wordt bepaald of er sprake is van schadelijke gevolgen voor de habitats en soorten gelet op de instandhoudingsdoelstellingen die voor de betrokken habitats en soorten gelden.

1.2 Algemene gegevens

Naam en adres van de initiatiefnemer

Naam aanvrager: Van Deurzen Dairy B.V.
Contactpersoon: Dhr. H. van Deurzen
Adres: Statenweg 17a
Postcode en plaats: 5427 HB te Boekel
Telefoon: 0492 775360

Adres van de locatie

Adres: Dennenkamp 1B
Postcode en plaats: 6561 KZ Groesbeek
Kadastrale gegevens: Groesbeek, I, 3344

1.3 Omschrijving van de gewenste activiteit

De heer Van Deurzen heeft aan de Dennenkamp 1B te Groesbeek sinds 2001 een pluimveehouderijbedrijf, waarvan de milieuvergunning (thans omgevingsvergunning) is vernietigd bij Raad van State wegens het ontbreken van een milieueffectrapportage. Sinds 2011 is er sprake van een onherroepelijke omgevingsvergunning, maar door aangescherpte welzijnsregels en de noodzaak om het stalsysteem te wijzigen is een aanvulling op de milieueffectrapportage opgesteld, waar onderhavig rapport deel van uitmaakt. Initiatiefnemer heeft het voornemen om ter plaatse 291.200 legkippen te gaan houden. De legkippen zullen gehouden worden in zogenoemde verrijkte kooien (BWL 2005.11) en de stal wordt voorzien van een chemische luchtwasser conform BWL 2007.05.V4.

Tabel 1: Gewenste situatie Dennenkamp 1B te Groesbeek

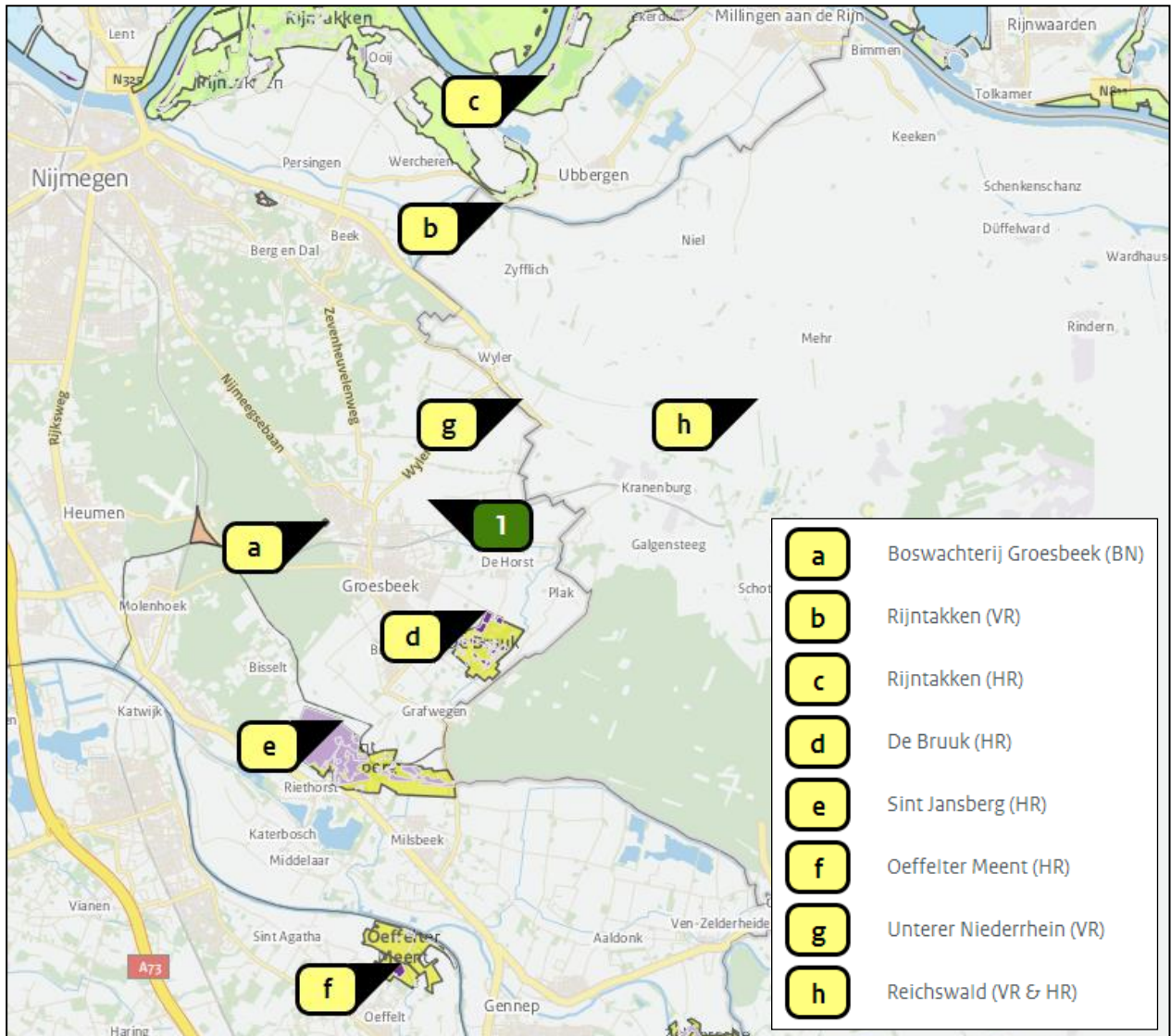
Stal	Diercategorie	Huisvesting	Aantal	Ammoniak	
		(RAV)	Dieren=	kg NH3	Totaal kg
		BWL	plaatsen	per dier	NH3/jaar
1	legkippen	E 2.5.5 + E 2.10	291.200	0,003	873,6
	Totaal				873,6

Ten tijde van de aanwijzingsbesluiten van de Natura2000 gebieden was er geen onherroepelijke omgevingsvergunning in werking getreden. De 1^e verleende onherroepelijke vergunning dateert van 3 november 2009.

2. NATURA 2000-GBIEDEN

2.1 Ligging Natura 2000-gebieden

De dichtstbijzijnde gelegen Natura 2000 gebieden binnen de Provincie Gelderland, Noord-Brabant en Limburg en Duitsland zijn de habitat- en vogelrichtlijngebieden Rijntakken, De Bruuk, Sint Jansberg, Oeffelter Meent, Unterer Niederrhein en Reichswald en het Beschermd Natuurmonument Boswachterij Groesbeek.

Figuur 1: Kaart rekenpunten Natura-2000 gebieden en Beschermd Natuurmonument

2.2 In stand te houden typen en soorten

In onderstaande tabellen wordt per Natura-2000 gebied alle soorten, habitattypen en een lijst met broedvogelsoorten en niet-broedvogelsoorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen weergegeven.

Tabel 2: In stand te houden typen en soorten Rijntakken (Gelderse Poort)

Habitatype	Naam	Kritische depositiewaarde (mol N/ha/j)
H3150	Meren met krabbenscheer	2.143
H3270	Slikkige rivieroever	>2.400
H6120	Stroomdalgraslanden	1.286
H6430	Ruigten en zomen	>2.400
H6510	Glanshaver- en vossenstraathooilanden	1.429
H91Eo	Vochtige alluviale bossen	2.000
H91Fo	Droge hardhoutoibossen	2.071
Habitatsoorten	Naam	
H1095	Zeeprik	
H1099	Rivierprik	
H1102	Elft	
H1106	Zalm	
H1134	Bittervoorn	
H1145	Grote modderkruiper	
H1149	Kleine modderkruiper	
H1163	Rivierdonderpad	
H1166	Kamsalamander	
H1318	Meervleermuis	
H1337	Bever	
(Niet-)broedvogels	Naam	
A004	Dodaars	
A005	Fuut	
A017	Aalscholver	
A021	Roerdomp	
A022	Woudaapje	
A037	Kleine Zwaan	
A038	Wilde Zwaan	
A041	Kolgans	
A043	Grauwe Gans	
A050	Smient	
A051	Krakeend	
A052	Wintertaling	
A054	Pijlstraat	
A056	Slobeend	
A059	Tafeleend	
A068	Nonnetje	
A119	Porseleinhoen	
A122	Kwartelkoning	
A125	Meerkoet	
A142	Kievit	
A156	Grutto	
A160	Wulp	
A197	Zwarte Stern	
A229	IJsvogel	
A249	Oeverzwaluw	
A272	Blauwborst	
A298	Grote Karekiet	

Tabel 3: In stand te houden typen en soorten De Bruuk

Habitatype	Naam	Kritische depositiewaarde (mol N/ha/j)
H6410	Blauwgraslanden	1.071

Tabel 4: In stand te houden typen en soorten Sint Jansberg

Habitatype	Naam	Kritische depositiewaarde (mol N/ha/j)
H7210	Galigaanmoerassen	1.571
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	1.429
H91E0C	Vochtige alluviale bossen	1.857
Habitatsoorten	Naam	
H1016	Zeggekorfslak	
H1083	Vliegend hert	

Tabel 4: In stand te houden typen en soorten Oeffelter Meent

Habitatype	Naam	Kritische depositiewaarde (mol N/ha/j)
H6120	Stroomdalgraslanden	1.286
H6510A	Glanshaver- en vossenstaartheoïlanden (glanshaver)	1.429
Habitatsoorten	Naam	
H1149	Kleine modderkruiper	
H1166	Kamsalamander	

Tabel 5: In stand te houden typen en soorten Unterer Niederrhein

Habitatype	Naam	Kritische depositiewaarde (mol N/ha/j)
H3150	Meren met krabbenscheer	2.143
H3260	Submontane en laaglandrivieren	>2.400
H3270	Slikkige rivieroeveren	>2.400
H6210	Kalkgraslanden	1.500
H6430	Ruigten en zomen	1.857
H6510	Glanshaver- en vossenstraathoïlanden	1.429
H91Eo	Vochtige alluviale bossen	2.000
H91Fo	Droge hardhoutoïbossen	2.071
Habitatsoorten	Naam	
H1099	Rivierprik	
H1134	Bittervoorn	
H1149	Kleine modderkruiper	
H1163	Rivierdonderpad	
H1166	Kamsalamander	
(Niet-)broedvogels	Naam	
A021	Roerdomp	
A027	Grote zilverreiger	
A031	Ooijevaar	
A037	Kleine Zwaan	
A038	Wilde Zwaan	
A042	Dwerggans	
A045	Brandgans	

A068	Nonnetje
A073	Zwarte Wouw
A081	Bruine kiekendief
A103	Slechtvalk
A119	Porseleinhoen
A122	Kwartelkoning
A140	Goudplevier
A151	Kemphaan
A166	Bosruiter
A193	Visdief
A197	Zwarte Stern
A229	IJsvogel
A272	Blauwborst

Tabel 6: In stand te houden typen en soorten Reichswald

Habitatype	Naam	Kritische depositiewaarde (mol N/ha/j)
H9110	Veldbies-Beukenbossen	1.071
Habitatsoorten	Naam	
H1083	Vliegend hert	
(Niet-)broedvogels	Naam	
A072	Wespendief	
A236	Zwarte specht	

Tabel 7: In stand te houden typen en soorten Boswachterij Groesbeek

Habitatype	Naam	Kritische depositiewaarde (mol N/ha/j)
H4010A	Vochtige Heide	1.214

3. BEOORDELING STORINGSFACTOREN

De bedrijfslocatie aan de Dennenkamp 1B te Groesbeek is op ruime afstand gelegen van Natura2000 gebieden, waardoor er geen directe relatie bestaat tussen de bedrijfsactiviteiten enerzijds en oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring door geluid, optische verstoring, verstoring door mechanische effecten en bewuste verandering soortensamenstelling anderzijds.

Er blijven enkel indirecte storingsfactoren over en die betreffen verzuring en vermesting als gevolg van neerslag van ammoniak ter plaatse van voor stikstofgevoelige habitats.

3.1 Verzuring en vermesting

Verzuring van bodem of water is een gevolg van de uitstoot (emissie) van vervuilende gassen door bijvoorbeeld fabrieken en (vracht)auto's. De uitstoot bevat onder andere zwaveldioxide (SO₂), stikstofoxide (NO_x), ammoniak (NH₃) en vluchtige organische stoffen (VOS). Deze verzurende stoffen komen via lucht of water in de grond terecht en leiden aldus tot het zuurder worden van het biotische milieu. De belangrijkste bronnen van verzurende stoffen zijn de landbouw, het verkeer en de industrie. Verzuring leidt tot een directe of indirecte afname van de buffercapaciteit (het neutralisatievermogen) van bodem of water. Op termijn resulteert dit proces in een daling van de zuurgraad. Hierdoor zullen voor verzuring gevoelige soorten verdwijnen, wat kan resulteren in een verandering van het habitatype en daarmee mogelijk het verdwijnen van typische (dier)soorten.

Vermesting is de 'verrijking' van ecosystemen met name stikstof en fosfaat. Het kan gaan om aanvoer door de lucht (droge en natte neerslag van ammoniak en stikstofoxiden) of nitraat- en fosfaataanvoer door het oppervlaktewater. De groei in veel natuurlijke landecosystemen zoals bossen, vennen en heidevelden worden gelimiteerd door de beschikbaarheid van stikstof. Het gevolg van stikstof depositie is dat deze extra stikstof extra groei geeft. Daarbij is de beschikbaarheid van stikstof bepalend voor de concurrentieverhoudingen tussen de plantensoorten. Als de stikstofdepositie boven een bepaald kritisch niveau komt, neemt een beperkt aantal plantensoorten sterk toe ten koste van meerdere andere. Hierdoor neemt de biodiversiteit af.

3.1.1 Toetsingskader

Nederland en Duitsland kennen ieder een afwijkend toetsingskader. In Nederland is het beleid gericht op het terugbrengen van de achtergrondconcentratie op het moment dat de achtergrondconcentratie hoger is dan de kritische depositiewaarde. Er mag geen verslechtering van de natuur plaatsvinden. Indien er sprake is van een overschrijding van de kritische depositiewaarde, dienen daarom eventuele negatieve significante effecten gemitigeerd te worden.

De achtergrondconcentratie binnen de in de nabijheid gelegen Natura2000-gebieden en het Beschermd Natuurmonument is hoger dan de kritische depositiewaarde binnen de verschillende gebieden. Middels onderstaande tabel wordt inzichtelijk gemaakt hoe groot de overschrijding van de kritische depositiewaarde ter plaatse van de diverse gebieden is.

Tabel 8: Achtergrondconcentratie

Natura2000-gebied	Kritische depositiewaarde (mol N/ha/j)	Achtergrondconcentratie (mol N/ha/j)	Overschrijding (%)
Rijntakken	1.286	1.610	25,2
De Bruuk	1.071	1.750	63,4
Sint Jansberg	1.429	2.020	41,4
Oeffelter Meent	1.286	1.400	8,9
Beschermd Nuatuurmonument	Kritische depositiewaarde (mol N/ha/j)	Achtergrondconcentratie (mol N/ha/j)	Overschrijding (%)
Boswachterij Groesbeek	1.214	2.720	124,1 %

Duitsland kent een afwijkend toetsingskader. Indien de toename van de stikstofdepositie lager is 100 gram/ha/jaar, omgerekend 7,14 mol/ha/jaar, hoeft de beoogde ontwikkeling niet nader getoetst te worden. Ook als de kritische depositiewaarde lager is dan de achtergrondconcentratie.

3.1.2 Beoogde situatie

De invloed van de landbouw op verzuring en vermisting van de Natura 2000-gebieden komt voort uit de ammoniakuitstoot ter plaatse. De voorgenomen activiteit veroorzaakt een verandering in de ammoniakuitstoot van het bedrijf en daarmee verandert ook de depositie op de gevoelige habitattypen en soorten in omliggende natuurgebieden. Waar er in de uitgangssituatie op de referentiedatum van 7 december 2004 juridisch gezien geen sprake was van ammoniakuitstoot, zal er in de beoogde situatie sprake zijn van een uitstoot van 1.030,5 kg NH₃ per jaar.

Ten opzichte van de referentiedatum zal de toename van depositie gecompenseerd worden door de aankoop van ammoniakrechten van derden. Hiervoor zijn overeenkomsten gesloten voor de overheveling van 1.186,1 kg NH₃ per jaar van de bedrijfslocatie aan de Cranenburgsestraat 47a te Groesbeek en 500,2 kg NH₃ per jaar van de bedrijfslocatie aan de Wylerbaan 20 te Groesbeek naar de initiatieflocatie aan de Dennenkamp 1B te Groesbeek. Uit onderstaande tabel blijkt dat er per saldo uiteindelijk geen toename van de depositie zijn.

Tabel 7: Ammoniakdepositie Natura2000-gebieden o.b.v. feitelijk emissies

Naam	Saldering Cranenburgsestraat 47a	Saldering Wylerbaan 20	Beoogde situatie	Afname
Bosw. Groesbeek BN	0,68	0,36	0,86	0,18
Rijntakken VR	0,47	0,35	0,32	0,50
Rijntakken HR	0,30	0,18	0,20	0,28
De Bruuk HR	1,74	0,23	0,49	1,48
Sint Jansberg HR	0,50	0,11	0,22	0,39
Oeffelter Meent HR	0,17	0,05	0,07	0,15
Unterer Niederrh. VR	1,94	1,58	1,12	2,40
Reichswald VR/HR	0,46	0,17	0,20	0,43

De wijziging in de bedrijfsvoering leidt tot een aanzienlijke afname van de ammoniakdepositie op de in de nabijheid gelegen Natura2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten en heeft daardoor geen significant negatief effect op de verzuring en/of vermisting van deze gebieden.

Bij de uitgevoerde depositieberekeningen zijn de werkelijke emissies ten tijde van peildatum 7 december 2004 als uitgangspunt genomen. Het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij

was toen nog niet van kracht. Momenteel is er enige discussie of het gecorrigeerd emissieplafond op basis van het Besluit huisvesting niet leidend dient te zijn. Voor de volledigheid zijn de depositieberekeningen eveneens met de gecorrigeerde plafonds berekend.

Tabel 8: Ammoniakdepositie Natura2000-gebieden o.b.v. gecorrigeerde emissies

Naam	Saldering Cranenburgse- straat 47a	Saldering Wylersbaan 20	Beoogde situatie	Afname
Bosw. Groesbeek BN	0,52	0,11	0,86	-0,23
Rijntakken VR	0,36	0,12	0,32	0,16
Rijntakken HR	0,23	0,06	0,20	0,09
De Bruuk HR	1,33	0,07	0,49	0,91
Sint Jansberg HR	0,38	0,04	0,22	0,20
Oeffelter Meent HR	0,13	0,02	0,07	0,08
Unterer Niederrh. VR	1,38	0,47	1,12	0,73
Reichswald VR/HR	0,35	0,05	0,20	0,20

Uitgaande van het gecorrigeerd emissieplafond geldt dat er op de in de nabijheid gelegen Natura2000-gebieden nog steeds sprake is van een afname van de ammoniakdepositie en significante negatieve effecten uitgesloten kunnen worden. Voor het beschermd natuurmonument Boswachterij Groesbeek is er echter sprake van een verwaarloosbare toename van de ammoniakdepositie op basis van het gecorrigeerd emissieplafond. De maximaal berekende toename bedraagt namelijk ten hoogste 0,23 mol/ha/jaar, slechts 0,01 % van de kritische depositiewaarde en 0,008 % van de achtergrondgrondconcentratie.

Geconcludeerd kan worden dat er sprake is van een mogelijk effect. Dit effect is echter te gering om betrouwbaar te kunnen meten of berekenen. Ecologisch gezien zullen de wezenlijke kenmerken van Boswachterij Groesbeek niet worden aangetast door de beoogde ontwikkeling. Zeker niet omdat er in de feitelijke situatie wel degelijk sprake is van een afname van de depositie.

4. CONCLUSIE

Op basis van de afwegingen die in hoofdstuk 3 gemaakt zijn, wordt geconcludeerd dat het wijzigen van de bedrijfsvoering niet zal leiden tot een verslechtering van het leefgebied van habitattypen en soorten die aangewezen zijn binnen de nabijgelegen Natura 2000-gebieden en Beschermd Natuurmonumenten.

Dit komt voort uit het feit dat de bedrijfslocatie aan de Dennenkamp 1B te Groesbeek op aanzienlijke afstand van de Natura 2000-gebieden gelegen is, namelijk tenminste 2 km., waardoor er geen directe relatie bestaat tussen de bedrijfsactiviteiten enerzijds en oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring door geluid, optische verstoring, verstoring door mechanische effecten en bewuste verandering soortensamenstelling anderzijds.

Daarnaast is de toename van de ammoniakdepositie gemitigeerd door ammoniakrechten aan te kopen van de bedrijfslocaties aan de Cranenburgsestraat 47a en Wylerbaan 20 te Groesbeek, waardoor er geen sprake is van een negatief significant effect op de verzurende en vermestende invloeden van de bedrijfsvoering van cliënt op het leefgebied van de habitattypen en soorten.